

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อและรับประกัน

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ในปี 2559 เติบโตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งด้านสินเชื่อในประเทศและต่างประเทศจากการสนับสนุนทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อการส่งออกและนำเข้าตามภารกิจของ ธสน. ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินภารกิจในการลดช่องว่างการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ให้สามารถดำเนินธุรกิจได้ในสภาวะเศรษฐกิจที่มีความผันผวน ซึ่งในปี 2559 ธสน. ได้มีการพัฒนาและออกผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการให้ตรงกับความต้องการและลักษณะของธุรกิจมากขึ้น พร้อมกับการช่วยเพิ่มเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางด้านการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ ธสน. สามารถส่งเสริมและสนับสนุนสินเชื่อแก่ SMEs ได้มากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

สำหรับการดำเนินงานด้านประกันการส่งออกที่มีปริมาณธุรกิจลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการขายบริการประกันการส่งออกระยะสั้น คือการเผชิญกับการแข่งขันด้านอัตราเบี้ยประกันจากองค์กรรับประกันต่างประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดีกว่าจึงสามารถกำหนดราคาเบี้ยประกันได้ต่ำกว่ามาก ประกอบกับผู้ประกอบการส่งออกที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจในตลาดหลักที่มีแนวโน้มฟื้นตัวแต่ยังมีความเปราะบางสูง ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่งออกหลายรายที่เคยใช้บริการกับ ธสน. ไม่ได้รับคำสั่งซื้อหรือมีคำสั่งซื้อที่ลดลง ดังนั้น ในปี 2559 ธสน. จึงมุ่งเน้นแนวทางการดำเนินงานในการสนับสนุน SMEs ที่ยังไม่สามารถเข้าถึงบริการนี้ได้มากนัก เนื่องจากไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายหลักขององค์กรรับประกันต่างประเทศ ซึ่งมีผลให้จำนวน SMEs ที่สามารถเข้าถึงบริการประกันการส่งออกเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณธุรกิจที่เกิดขึ้นยังมีจำนวนน้อยไม่สามารถทดแทนปริมาณธุรกิจของลูกค้าขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่ลดลงได้

ในส่วนของภารกิจด้านการสนับสนุนการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศแก่ผู้ประกอบการไทย ในปี 2559 ธสน. สนับสนุนผู้ประกอบการด้วยบริการหลักที่มีอยู่ทั้งบริการสินเชื่อระยะสั้นเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน สินเชื่อระยะปานกลางและระยะยาวเพื่อการลงทุน การออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ และการประกันความเสี่ยงการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้ง ธสน. มีบริการใหม่เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้ตรงกับความต้องการ อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนผู้ประกอบการของ ธสน. มีแนวโน้มที่ดีขึ้น จากการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (The Board of Investment of Thailand: BOI) มีนโยบายสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยออกไปลงทุนในต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น รวมทั้งนโยบายของภาครัฐที่เน้นการส่งเสริม 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจตามนโยบาย Thailand 4.0 ตลอดจนนโยบายด้านการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษของภาครัฐ ซึ่ง ธสน. จะเข้าไปมีบทบาทเพิ่มขึ้นตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

บริการใหม่ปี 2559

ธสน. มีนโยบายสนับสนุนผู้ส่งออก SMEs ซึ่งเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญซึ่งจะช่วยผลักดันให้การส่งออกของประเทศไทยตัวได้มากขึ้น ในปี 2559 ธสน. จึงพัฒนาบริการเพื่อสนับสนุนผู้ส่งออก SMEs รวม 3 บริการ โดยในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 พัฒนาบริการสินเชื่อส่งออกทวีค่าและบริการรับซื้อตัวส่งออกทวีค่า ในเดือนมิถุนายน 2559 พัฒนาบริการประกันส่งออกทันที SMEs และในเดือนตุลาคม 2559 พัฒนาบริการสินเชื่อส่งออกทันที ซึ่งการพัฒนาบริการดังกล่าวช่วยสนับสนุนให้ ธสน. มีจำนวนลูกค้า SMEs เพิ่มขึ้นกว่า 1 เท่าจากปีที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดบริการใหม่ในปี 2559 ดังนี้

บริการสินเชื่อส่งออกทวีค่าและบริการรับซื้อตัวส่งออกทวีค่า เป็นบริการสินเชื่อเพื่อการส่งออก อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.99 ต่อปี เพื่อให้ SMEs มีเงินทุนหมุนเวียนในช่วงก่อนและหลังการส่งออก พร้อมให้การชดเชยความเสียหายจากการไม่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อในต่างประเทศ เหมาะสำหรับผู้ส่งออก SMEs ที่ต้องการบุกตลาดใหม่หรือส่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่

บริการประกันส่งออกทันที SMEs (Instant SMEs Export Insurance) เป็นบริการประกันการส่งออกรูปแบบใหม่เพื่อช่วยสนับสนุนให้ผู้ส่งออกมั่นใจในการค้าขายระหว่างประเทศมากขึ้น เหมาะสำหรับผู้ประกอบการที่มีแผนจะส่งออกหรือกำลังส่งออก โดยมีมูลค่าการส่งออกแต่ละครั้งไม่สูงนัก หรือไม่ได้รับคำสั่งซื้อเป็นประจำต่อเนื่อง ซึ่งผู้ส่งออกสามารถสมัครใช้บริการได้ง่าย อนุมัติเร็ว ค่าเบี้ยประกันเพียง 3,000 บาทต่อรายผู้ซื้อ คุ้มครองความเสียหายจากการไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้าจากผู้ซื้อในต่างประเทศในอัตราร้อยละ 85 ของความเสียหายที่เกิดขึ้นภายใต้วงเงินสูงสุดถึง 1,000,000 บาท

บริการสินเชื่อส่งออกทันที (EXIM Instant Credit) เป็นบริการสินเชื่อเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมสำหรับ SMEs ที่เริ่มต้นธุรกิจส่งออกและมีมูลค่าการส่งออกไม่สูงมากนัก อัตราดอกเบี้ยต่ำร้อยละ 3.5 ต่อปี วงเงินสูงสุด 500,000 บาทต่อราย มีเงื่อนไขผ่อนปรน ใช้เพียงบุคคลค้ำประกัน และอนุมัติภายใน 7 วันทำการ เพื่อให้ผู้ส่งออก SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

ธสน. ได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อและการค้ำประกันใหม่ให้แก่ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกและกิจการที่ก่อให้เกิดรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศและนักธุรกิจไทยไปทำธุรกิจในต่างประเทศในปี 2559 รวมทั้งสิ้น 35,372 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.3 เมื่อเทียบกับปี 2558 สำหรับวงเงินสินเชื่อและการค้ำประกันสะสมที่ ธสน. อนุมัติจนถึงสิ้นปี 2559 รวมเป็นวงเงิน 202,478 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 เทียบกับสิ้นปี 2558 โดยมียอดคงค้างสินเชื่อสิ้นปี 2559 จำนวน 83,169 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2558 ร้อยละ 13.1 และมียอดภาระผูกพันการค้ำประกันจำนวน 7,965 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.2 จากสิ้นปี 2558 สำหรับปริมาณธุรกิจสะสมด้านสินเชื่อในปี 2559 มีจำนวน 133,993 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.9 เทียบกับปี 2558

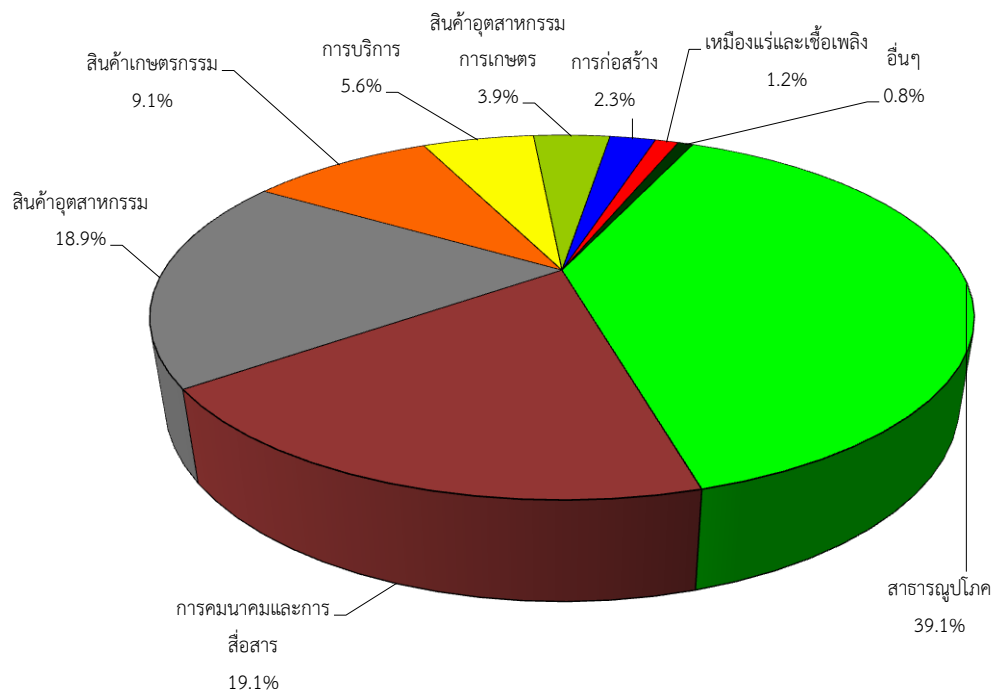
ภาพรวมผลการดำเนินงานสินเชื่อและค้ำประกัน ณ สิ้นปี

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2559	2558	2557
1. วงเงินสินเชื่อและค้ำประกัน	202,478	188,772	181,607
ก. จำแนกตามธุรกรรมของผู้กู้			
ในประเทศ	146,096	137,447	132,092
สินเชื่อ	140,144	132,481	127,491
ค้ำประกัน	5,952	4,966	4,602
ต่างประเทศ	56,382	51,325	49,515
สินเชื่อ	47,102	43,637	43,296
ค้ำประกัน	9,280	7,688	6,219
ข. จำแนกตามระยะเวลาสินเชื่อ			
สินเชื่อหมุนเวียน	115,035	105,734	96,385
สินเชื่อระยะปานกลางและระยะยาว	87,443	83,038	85,222
2. ยอดคงค้างสินเชื่อ	83,169	73,540	73,168
ก. จำแนกตามธุรกรรมของผู้กู้			
ในประเทศ	47,993	42,711	43,881
ต่างประเทศ	35,177	30,829	29,287
ข. จำแนกตามระยะเวลาสินเชื่อ			
สินเชื่อหมุนเวียน	21,055	15,245	14,322
สินเชื่อระยะปานกลางและระยะยาว	62,114	58,295	58,846
3. ภาระผูกพันการค้ำประกัน	7,965	4,821	4,387
ในประเทศ	3,400	1,366	1,401
ต่างประเทศ	4,565	3,455	2,986
4. ปริมาณธุรกิจสะสม	133,993	136,634	149,939
สินเชื่อหมุนเวียน	120,258	125,418	131,059
สินเชื่อระยะปานกลางและระยะยาว	13,734	11,216	18,880

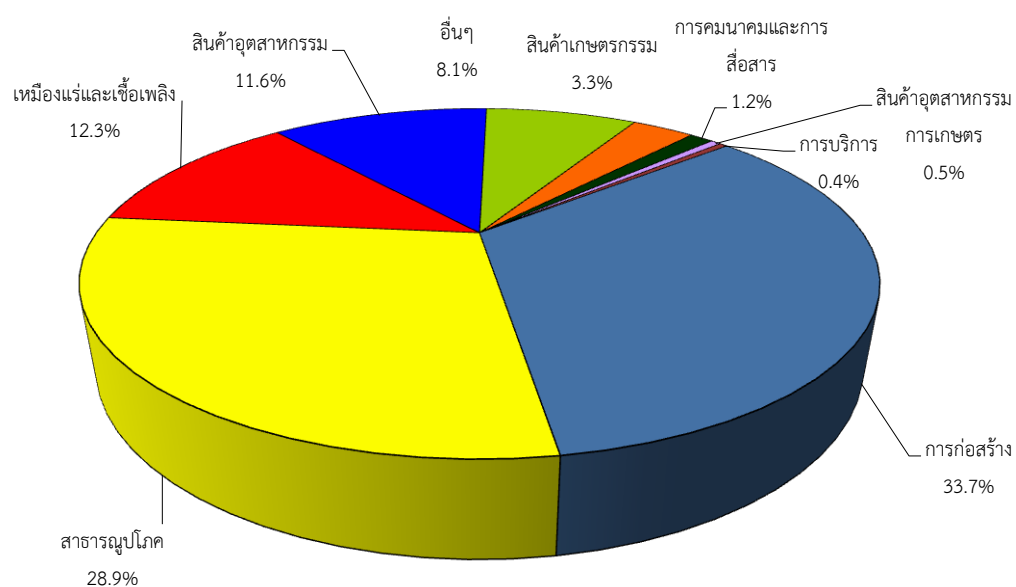
ยอดคงค้างสินเชื่อ จำแนกตามประเภทธุรกิจ ณ สิ้นปี 2559

รวม 83,169 ล้านบาท

ภาระผูกพันการค้าประกัน จำแนกตามประเภทธุรกิจ ณ สิ้นปี 2559

รวม 7,965 ล้านบาท

บริการทางการเงินที่ให้แก่ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ธสน. มีบริการทางการเงินทั้งการให้กู้ยืมระยะสั้นเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและการให้กู้ยืมระยะปานกลางและระยะยาวเพื่อใช้ในการลงทุน ขยาย หรือปรับปรุงการผลิตสินค้าของกิจการเพื่อการส่งออกและกิจการที่ก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศหรือลดการใช้เงินตราต่างประเทศ นอกจากนั้น ธสน. ยังได้ให้บริการค้ำประกันแก่ผู้ส่งออก โดยการออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการทำธุรกิจส่งออกต่อคู่สัญญาของผู้ส่งออก อาทิ การค้ำประกันการชำระเงินสำหรับการใช้สาธารณูปโภคของทางราชการหรือการค้ำประกันการชำระภาษีนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าส่งออก เป็นต้น การที่ ธสน. ออกหนังสือค้ำประกันผู้ส่งออกดังกล่าวจะช่วยให้ผู้ส่งออกนำเงินที่ใช้อยู่เป็นหลักประกันไปใช้เพิ่มสภาพคล่องในการทำธุรกิจ

นอกจากภารกิจการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการขยายกำลังการผลิตเพิ่มมากขึ้นแล้ว ธสน. ยังมีภารกิจในการสนับสนุนและส่งเสริมโครงการลงทุนภายในประเทศที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มมากขึ้น อาทิ การให้บริการสินเชื่อสำหรับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics) เพื่อใช้ในการขยายหรือปรับปรุงการให้บริการของผู้ประกอบการไทยในด้านพาณิชย์นาวี ตลอดจนผู้บริหารจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ (Freight Forwarder) โครงการด้านพลังงานและพลังงานทดแทน รวมถึงการสนับสนุนด้านการนำเข้าสินค้าทุน เครื่องจักรและเทคโนโลยีการผลิตมาใช้ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพของสินค้าส่งออกไทย ทั้งนี้ ในปี 2559 ธสน. มีการอนุมัติวงเงินเพิ่มใหม่ของสินเชื่อในประเทศ 27,762 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.3 โดยการอนุมัติวงเงินสินเชื่อเพื่อขยายกำลังการผลิตและพาณิชย์นาวีเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่เริ่มทยอยก่อสร้าง และการออกมาตรการกระตุ้นการลงทุนอย่างต่อเนื่องจากภาครัฐ สำหรับสินเชื่อพาณิชย์นาวี ธสน. สนับสนุนวงเงินให้กับธุรกิจเรือขนส่งน้ำมันที่มีแนวโน้มขยายตัวจากความต้องการใช้น้ำมันในภูมิภาคเอเชียและราคาน้ำมันที่อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่สถานการณ์ธุรกิจเรือเทกองและเรือขนส่งสินค้าทั่วไป (Container) ยังอยู่ในภาวะชะงักงันเนื่องจากปัญหาอุปทานล้นตลาด

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อในประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	สินเชื่อหมุนเวียน		สินเชื่อขยายกำลังการผลิต		สินเชื่อพาณิชย์นาวี		รวม	
	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558
• วงเงินอนุมัติเพิ่มใหม่ระหว่างปี	19,723	15,824	5,618	751	2,420	911	27,762	17,487
- สินเชื่อ	18,097	15,260	5,618	751	2,420	911	26,136	16,923
- ค้ำประกัน	1,626	563	-	-	-	-	1,626	563
• วงเงินอนุมัติ ณ สิ้นปี	115,035	105,734	17,677	18,491	13,384	13,222	146,096	137,447
- สินเชื่อ	109,083	100,768	17,677	18,491	13,384	13,222	140,144	132,481
- ค้ำประกัน	5,952	4,966	-	-	-	-	5,952	4,966
• ยอดคงค้างสินเชื่อ ณ สิ้นปี	21,055	15,245	13,347	14,316	13,591	13,150	47,993	42,711
• ภาระผูกพันการค้ำประกัน ณ สิ้นปี							3,400	1,366
• ปริมาณธุรกิจสะสมระหว่างปี	120,258	125,418	4,771	2,858	2,446	748	127,476	129,025

แนวโน้มตลาดของบริการสินเชื่อในประเทศ

การแข่งขันในตลาดบริการสินเชื่อหมุนเวียนเพื่อการค้าระหว่างประเทศในปี 2560 มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการส่งออกปี 2560 ที่ส่งสัญญาณกระเตื้องขึ้นจากเศรษฐกิจโลกและราคาน้ำมันที่เริ่มฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม กระแสกีดกันทางการค้า (Protectionism) ที่เรื้อรังขึ้น ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรปและค่าเงินบาทที่ผันผวนมากขึ้น อาจบั่นทอนการส่งออกของไทยและตลาดสินเชื่อการค้าระหว่างประเทศอยู่เป็นระยะ สำหรับกลยุทธ์ของ ธสน. ยังคงมุ่งเน้น สนับสนุน SMEs ตามภารกิจในการลดช่องว่างการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ พร้อมบูรณาการร่วมกับภาครัฐ และเอกชนในการส่งเสริมศักยภาพทั้งความรู้และความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าโลก

สำหรับตลาดบริการสินเชื่อเพื่อการลงทุนในประเทศ ในปี 2560 คาดว่าจะมีการแข่งขันสูงขึ้นกว่าปี 2559 ตามปัจจัยสนับสนุนสำคัญจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐที่เริ่มทยอยก่อสร้าง เช่น โครงการรถไฟฟ้า มอเตอร์เวย์ การขยายสนามบินและพัฒนาท่าเรือ โดยหลายโครงการดำเนินงานผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ซึ่งช่วยย่นระยะเวลาดำเนินการให้เร็วขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีแผนจัดตั้งกองทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทยและการออกมาตรการกระตุ้นการลงทุนอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นแรงสนับสนุนความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจและสินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในปี 2560

บริการทางการเงินที่ให้แก่ผู้ประกอบการไทยไปทำธุรกิจในต่างประเทศ

ธสน. ให้บริการสินเชื่อระยะสั้น ระยะยาว และการออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ เพื่อสนับสนุนโครงการลงทุนการสนับสนุนการย้ายหรือขยายฐานการผลิตไปในต่างประเทศและการรับงานบริการในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย เช่น ธุรกิจก่อสร้าง การปรับปรุงและตกแต่งอาคาร การซ่อมแซมและปรับปรุงเครื่องจักร การรับจ้างเป็นที่ปรึกษาทางเทคนิค เป็นต้น โดยรวมถึงการออกหนังสือค้ำประกันประเภทต่างๆ ตั้งแต่เริ่มประมูลจนถึงทำงานแล้วเสร็จ อาทิ หนังสือค้ำประกันการเข้าประมูลงาน หนังสือค้ำประกันการรับเงินค่างานล่วงหน้า หนังสือค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา และหนังสือค้ำประกันผลงาน ทั้งนี้ ธสน. สามารถออกหนังสือค้ำประกันแก่ผู้ประกอบการไทยให้แก่ผู้ว่าจ้างโดยตรง หรือให้ธนาคารคู่ค้าออกหนังสือค้ำประกันแก่ผู้ประกอบการไทยให้แก่ผู้ว่าจ้าง โดย ธสน. ค้ำประกันธนาคารคู่ค้าอีกต่อหนึ่ง

ในปี 2559 ธสน. ได้ให้การสนับสนุนโครงการในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทยรวมถึงโครงการลงทุนที่จ้างงานจากบริษัทไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นการให้บริการทางการเงินและไม่ใช้การเงิน ส่งผลให้ในปี 2559 ธสน. มีการอนุมัติวงเงินเพิ่มใหม่ 7,610 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนโครงการลงทุนและการรับงานในหลายประเทศ อาทิ เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา โดยเฉพาะในด้านสาธารณูปโภค การบริการ และสินค้าอุตสาหกรรม สำหรับการสนับสนุนในด้านที่ไม่ใช่บริการทางการเงิน ธสน. ได้จัดทำบทวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของอุตสาหกรรมและประเทศเป้าหมายเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อสนับสนุนผู้ส่งออกและผู้ลงทุนไทยในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตลอดปี

ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อต่างประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	สินเชื่อต่างประเทศ		
	2559	2558	2557
• วงเงินอนุมัติเพิ่มใหม่ระหว่างปี	7,610	6,697	14,864
- สินเชื่อโครงการต่างประเทศ	5,582	5,745	13,018
- สินเชื่อที่ให้แก่นักธุรกิจในต่างประเทศ	-	-	-
- ค่าประกัน	2,028	952	1,845
• วงเงินอนุมัติ ณ สิ้นปี	56,382	51,325	49,515
- สินเชื่อ	47,102	43,637	43,296
- ค่าประกัน	9,280	7,688	6,219
• ยอดคงค้างสินเชื่อ ณ สิ้นปี	35,177	30,829	29,287
• ภาระผูกพันการค้ำประกัน ณ สิ้นปี	4,565	3,455	2,986
• ปริมาณธุรกิจสะสมระหว่างปี	6,517	7,609	7,366

แนวโน้มตลาดของบริการสินเชื่อต่างประเทศ

ความต้องการลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทยในปี 2560 มีแนวโน้มขยายตัวดี ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาเชิงโครงสร้างที่เรื้อรังขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการไทยในหลายอุตสาหกรรมจำเป็นต้องย้ายฐานการผลิตเพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยหลายอุตสาหกรรมเริ่มมองหาโอกาสใหม่ๆ และกระจายความเสี่ยงไปยังตลาดต่างประเทศที่มีศักยภาพมากขึ้น ทั้งที่เป็นการลงทุนในโครงการใหม่ๆ หรือการควบรวมกิจการ โดยเฉพาะการเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV (ประกอบด้วยกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) ที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง อย่างไรก็ตาม บริการสินเชื่อต่างประเทศมีแนวโน้มจะถูกทดแทนด้วยบริการรูปแบบอื่น อาทิ การระดมทุนระยะยาวผ่านตราสารหนี้และตราสารทุนแทนการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน โดยเฉพาะลูกค้ารายใหญ่ที่ต้องการวงเงินขนาดใหญ่ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเงินกองทุนที่สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่กำหนดให้สถาบันการเงินปล่อยกู้ได้ไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุน ส่งผลให้การระดมทุนในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ไม่สามารถดำเนินการด้วยสถาบันการเงินเพียงแห่งเดียวได้ สถาบันการเงินจึงปรับกลยุทธ์จากการให้กู้ยืมสินเชื่อมาเป็นการให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ลูกค้ารายใหญ่โดยเฉพาะการระดมทุนผ่านตลาดทุน

ผลการดำเนินงานด้านรับประกัน

ธสน. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของไทยเพียงแห่งเดียวที่ให้บริการประกันความเสี่ยงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศเพื่อช่วยเหลือผู้ส่งออกและนักลงทุนไทยในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากธุรกรรมการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ โดยได้พัฒนาบริการประกันหลายรูปแบบ เพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันตามลักษณะการทำธุรกิจ ทั้งบริการประกันการส่งออกระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว และบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน

บริการประกันการส่งออกระยะสั้น

บริการประกันการส่งออกระยะสั้นเป็นบริการที่ช่วยป้องกันความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระเงินจากคู่ค้าในต่างประเทศ ซึ่งนับเป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงสำหรับผู้ส่งออกไทยในการเพิ่มความมั่นใจ เพิ่มโอกาสในการขยายธุรกิจไปยังตลาดใหม่ๆ และเพิ่มฐานลูกค้าได้มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้ภาคการส่งออกของประเทศเติบโต

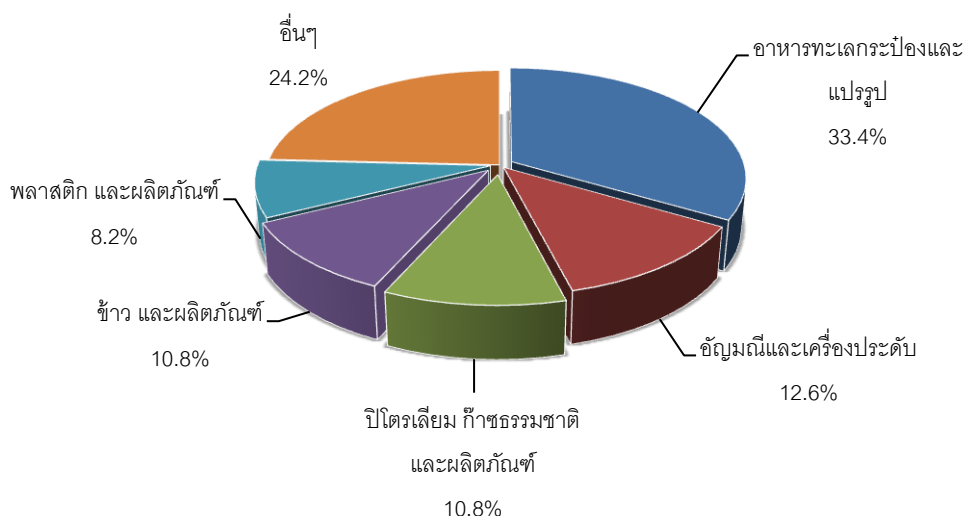
บริการประกันการส่งออกระยะสั้นให้ความคุ้มครองทั้งกรณีความเสียหายที่เกิดจากการค้าและการเมือง โดยอัตราความคุ้มครองสูงสุดไม่เกินร้อยละ 90 โดยคุ้มครองทั้งเทอมการชำระเงินแบบ Letter of Credit (L/C) สำหรับความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ได้รับชำระเงินจากธนาคารผู้เปิด L/C และเทอมการชำระเงินแบบ Documents against Payment (D/P), Documents against Acceptance (D/A) และ/หรือ Open Account (O/A) สำหรับความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อ ภายในระยะเวลาการชำระเงินสูงสุดที่ไม่เกิน 180 วันนับจากวันส่งออก ปัจจุบัน ธสน. คุ้มครองการส่งออกสินค้าที่ถูกกฎหมายทุกประเภทไปยัง 204 ประเทศทั่วโลก

นอกเหนือจากบริการประกันการส่งออก ธสน. ยังมีบริการประเมินความเสี่ยงผู้ซื้อและธนาคารผู้ซื้อ ซึ่งเป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ส่งออกได้รับข้อมูลที่ประกอบการตัดสินใจค้าขายกับผู้ซื้อและ/หรือธนาคารผู้ซื้อในการกำหนดเงื่อนไขการชำระเงินและให้เครดิตทางการค้าที่เหมาะสมต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2559 ธสน. มีจำนวนผู้เอาประกันเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มลูกค้าที่เป็น SMEs เนื่องจาก ธสน. มีการออกบริการประกันการส่งออกรูปแบบใหม่ คือ บริการประกันส่งออกทันใจ SMEs (Instant SMEs Export Insurance) ซึ่งช่วยป้องกันความเสี่ยงให้แก่ผู้ประกอบการกลุ่ม SMEs และกลุ่ม Start-up ที่เพิ่งเริ่มส่งออกจากการไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้าจากผู้ซื้อในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ธสน. มีมูลค่าการรับประกันโดยรวมลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำธุรกิจของลูกค้ารายใหญ่ โดยการเข้าซื้อกิจการของผู้ซื้อในต่างประเทศเพื่อเป็นฐานในการกระจายสินค้าโดยตรง ทำให้ไม่จำเป็นต้องทำประกันสำหรับผู้ซื้อรายดังกล่าวซึ่งกลายมาเป็นกลุ่มบริษัทเดียวกัน ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกภายใต้การรับประกันของลูกค้าลดลง ประกอบกับมูลค่ารับประกันที่เคยได้รับจากอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปแช่แข็งลดลงอย่างมาก จากการที่ลูกค้าหลายรายในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ประสบปัญหาทางธุรกิจมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านวัตถุดิบและด้านการเงินกับธนาคารพาณิชย์ ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของลูกค้าในปี 2559 ลดลง ทั้งนี้ ธสน. ให้บริการประกันการส่งออกไปยังผู้ซื้อในต่างประเทศรวม 76 ประเทศ โดยสินค้าที่มีมูลค่าการรับประกันการส่งออกสูงสุด ได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป รองลงมาได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ ข้าวและผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากข้าว ตามลำดับ

สัดส่วนการรับประกันการส่งออกระยะสั้น จำแนกตามประเภทสินค้า ปี 2559

ปริมาณธุรกิจและการจ่ายค่าสินไหมทดแทนของบริการประกันการส่งออกระยะสั้น ปี 2559 เทียบกับปี 2558

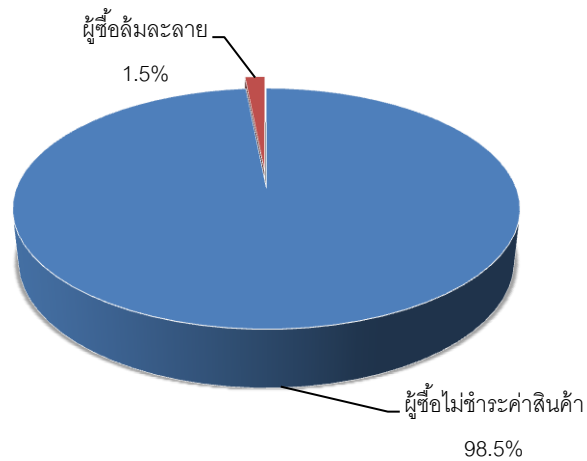
หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2559	2558	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
มูลค่าการส่งออกภายใต้การรับประกัน	56,486.22	64,385.82	-12.27
รายได้ค่าเบี้ยประกัน	97.59	102.03	- 4.35
มูลค่าการอนุมัติจ่ายค่าสินไหมทดแทน	15.34	26.58	- 42.29

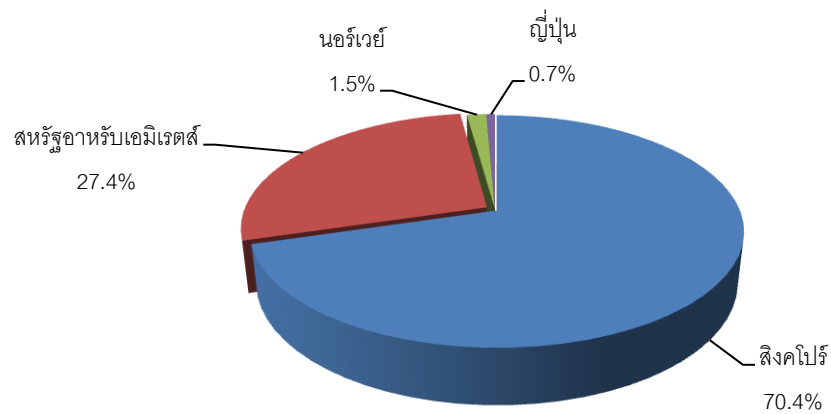
มูลค่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

ในปี 2559 ธสน. อนุมัติจ่ายค่าสินไหมทดแทนภายใต้บริการประกันการส่งออกระยะสั้นให้แก่ผู้ส่งออกเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 15.34 ล้านบาท โดยสาเหตุการจ่ายสินไหมทดแทนในปีนี้เกิดจากผู้ซื้อไม่ชำระเงินค่าสินค้าเป็นส่วนใหญ่ และประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีมูลค่าการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสูงสุด

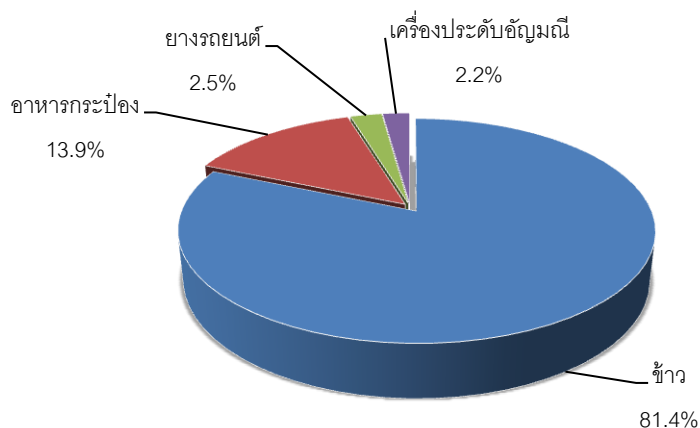
สัดส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทน จำแนกตามสาเหตุ ปี 2559

สัดส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทน จำแนกตามประเทศผู้ซื้อ ปี 2559

สัดส่วนการจ่ายค่าสินไหมทดแทน จำแนกตามประเภทสินค้า ปี 2559

แนวโน้มตลาดของบริการประกันการส่งออกระยะสั้น

สถานการณ์ตลาดประกันการส่งออกระยะสั้นในประเทศไทยยังมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยมีองค์กรรับประกันรายใหญ่ระดับต้นๆ ของโลกนำเสนอบริการที่ใกล้เคียงกันกับ ธสน. ในอัตราเบี้ยประกันที่ต่ำกว่ามาก ขณะที่จำนวนลูกค้าที่มีความสนใจและใช้บริการยังคงมีอยู่อย่างจำกัด เนื่องจากไม่ต้องการเพิ่มต้นทุนในค่าสินค้าส่งออกซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถนำเสนอราคาที่น่าสนใจให้ผู้ซื้อต่างประเทศซื้อสินค้าได้ หรือผู้ประกอบการเห็นว่าสามารถรับความเสี่ยงไว้เอง (Self-Insured)

สำหรับบริษัทขนาดใหญ่ องค์กรรับประกันต่างประเทศหลายรายใช้กลยุทธ์ด้านราคาในการรักษาฐานลูกค้ารายเดิมและจูงใจลูกค้ารายใหม่เป็นหลัก รวมถึงนำเสนอเงินผู้ซื้อและเงื่อนไขต่างๆ ที่ผ่อนปรนตามที่ลูกค้าร้องขอมากขึ้น ดังนั้น ธสน. จึงต้องพิจารณากำหนดอัตราเบี้ยประกันที่มีความเหมาะสมซึ่งลูกค้ายอมรับได้ และมุ่งรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้ารายเดิม ในปี 2560 ธสน. จะพัฒนาบริการประกันให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าในแต่ละกลุ่ม และเตรียมพัฒนาช่องทางการให้บริการแก่ลูกค้าทางอินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการใช้บริการมากขึ้น

นอกจากนี้ ธสน. ซึ่งเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐได้ปฏิบัติตามภารกิจและบทบาทในการให้ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้ส่งออกผ่านการจัดอบรมรวมถึงการให้คำปรึกษาในเรื่องการนำบริการประกันการส่งออกมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง โดยยังคงมุ่งเน้นการให้บริการในกลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการนี้ได้มากนัก เช่น กลุ่มลูกค้า SMEs กลุ่มผู้ประกอบการรายใหม่ กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูง รวมถึงการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศตลาดใหม่ (New Frontiers) ตามนโยบายภาครัฐ อาทิ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง กลุ่มประเทศแอฟริกา กลุ่มประเทศยุโรปตะวันออก กลุ่มประเทศอดีตสมาชิกสหภาพโซเวียต กลุ่มประเทศอเมริกาใต้หรือลาตินอเมริกา และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ (ไม่รวมประเทศอินเดีย) ซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่เต็มไปด้วยศักยภาพและโอกาสทางการตลาด แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลในการวิเคราะห์รับประกันซึ่งองค์กรรับประกันต่างประเทศไม่ได้เน้นการให้บริการประกันการส่งออกกับผู้ซื้อในกลุ่มประเทศนี้

บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว

บริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวเป็นบริการรับประกันความเสี่ยงให้แก่ผู้ส่งออกและสถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยที่ให้การสนับสนุนสินเชื่อแก่ผู้ส่งออกสินค้าจากประเทศไทย โดยคุ้มครองความเสี่ยงจากการไม่ได้รับชำระสินค้าจากผู้ซื้อในต่างประเทศที่มีระยะเวลาการชำระเงินหรือสัญญาเกินกว่า 180 วัน แต่ไม่เกิน 5 ปี หรือสำหรับการส่งออกบริการจากประเทศไทยที่มีระยะเวลาการชำระเงินหรือระยะสัญญาไม่เกิน 5 ปี โดยผู้เอาประกันซึ่งได้แก่ผู้ส่งออกหรือสถาบันการเงินที่ให้แก่ผู้ส่งออกจะได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่ผู้ส่งออกไม่ได้รับชำระสินค้าตามสัญญา ซึ่งมีสาเหตุมาจากความเสี่ยงทางการค้าและความเสี่ยงทางการเมือง โดยมีอัตราการชดเชยสูงสุดถึงร้อยละ 90 ของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ธสน. สามารถให้ความคุ้มครองความเสียหายทั้งในช่วงดำเนินการผลิตสินค้าหรือให้บริการ (Production Period) ช่วงหลังการส่งมอบสินค้าหรือให้บริการ (Credit Period) และช่วงรับประกันผลงาน (Retention Period)

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2559 มีผู้ส่งออกสนใจบริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวกับ ธสน. จำนวน 5 ราย ประกอบไปด้วยผู้ส่งออกในอุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมต่อเรือ อุตสาหกรรมตัดต่อภาพยนตร์ และอุตสาหกรรมพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีตลาดในประเทศกัมพูชา เมียนมา ศรีลังกา สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือว่ามีความหลากหลายในด้านอุตสาหกรรมและประเทศมากขึ้นกว่าในปี 2558 ทั้งนี้ สำหรับผู้ส่งออกที่ขอรับบริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาวในปี 2559 มีจำนวน 2 รายเท่ากับในปี 2558 ทั้งนี้ ผู้ส่งออกที่ขอรับบริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว 1 รายอาจมีหลายโครงการที่ ธสน. สามารถให้บริการได้

แนวโน้มตลาดของบริการประกันการส่งออกระยะกลางและระยะยาว

สำหรับตลาดประกันระยะกลางและระยะยาวยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม CLMV และเน้นไปที่อุตสาหกรรมก่อสร้างและรับเหมาก่อสร้าง เนื่องจากประเทศเหล่านี้อยู่ระหว่างการพัฒนาประเทศทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเบื้องต้นเป็นหลัก โดยโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการของหน่วยงานเอกชนเพิ่มมากขึ้น จากเดิมที่พบว่าคู่สัญญาของผู้ส่งออกเป็นหน่วยงานของรัฐบาลหรือภาครัฐที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งนับเป็นโอกาสของผู้ประกอบการและผู้ส่งออกไทยในการส่งออกสินค้าและบริการไปยังประเทศเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์รับประกันผู้ซื้อในประเทศเหล่านี้ยังมีอุปสรรคที่สำคัญเนื่องจากข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ยังไม่สมบูรณ์และทันสมัยมากนัก ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบการค้าและกฎหมายต่างๆ

สำหรับสถานการณ์การแข่งขันในการให้บริการนับว่ายังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากองค์กรรับประกันต่างๆ ยังไม่เข้ามาให้บริการมากนัก โดยเฉพาะในกลุ่ม CLMV ซึ่งองค์กรรับประกันส่วนใหญ่จะติดตามดูสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างใกล้ชิดและพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนจะเข้ารับประกันความเสี่ยงทางการค้าระยะกลางและระยะยาวในภูมิภาคนี้ หรือแม้ผู้รับประกันต่อ (Reinsurer) ก็ยังไม่สามารถกำหนดวงเงินที่แน่นอน (Capacity) ในการรับประกันต่อสำหรับกลุ่มประเทศ CLMV ด้วยเหตุนี้ ธสน. ในฐานะที่เป็นองค์กรรับประกัน (Export Credit Agency: ECA) ของรัฐที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการสนับสนุนผู้ประกอบการไทย จึงยังมีความได้เปรียบและมีโอกาสในการแข่งขันเพื่อให้บริการดังกล่าว

บริการประกันความเสี่ยงการลงทุน

บริการประกันความเสี่ยงการลงทุนเป็นบริการรับประกันความเสี่ยงทางการเมืองจากการที่โครงการลงทุนของผู้เอาประกันได้รับความเสียหายจากการดำเนินนโยบาย กฎระเบียบ หรือการดำเนินการใดๆ ของรัฐบาลประเทศที่ผู้เอาประกันไปลงทุน ตลอดจนภัยทางการเมืองซึ่งมีผลกระทบในทางลบต่อโครงการลงทุนและความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ของผู้เอาประกัน ทั้งนี้ ธสน. สามารถให้ความคุ้มครองได้ทั้งในส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity) และในส่วนของเงินกู้ (Loan) โดยมีอัตราการชดเชยความเสียหายสูงสุดร้อยละ 90 ของมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2559 มีผู้ลงทุนสนใจบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนจำนวน 10 โครงการ ประกอบไปด้วยผู้ลงทุนในอุตสาหกรรมพลังงานเป็นหลัก อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานจากชีวมวล โรงไฟฟ้าในประเทศกลุ่ม CLM อย่างไรก็ตาม โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีการพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ ทั้งด้านสินเชื่อ สิ่งแวดล้อม หรือผ่านการแข่งขันประมูลโครงการกับนักลงทุนประเทศอื่นๆ จึงทำให้นักลงทุนจากประเทศไทยต้องใช้เวลาดำเนินการเพื่อให้ผ่านเงื่อนไขต่างๆ ในเบื้องต้น รวมทั้งประสานงานในแต่ละโครงการค่อนข้างนาน โดยในปี 2559 ธสน. ได้มีการอนุมัติบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนให้แก่โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์จำนวน 1 โครงการ

แนวโน้มตลาดของบริการประกันความเสี่ยงการลงทุน

สำหรับตลาดบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่ม CLMV โดยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา นักลงทุนไทยลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV คิดเป็นร้อยละ 27.8 ของการลงทุนในกลุ่มอาเซียน โดยมีสัดส่วนการลงทุนไปยัง เวียดนามร้อยละ 38.2 สปป.ลาวร้อยละ 23.7 กัมพูชาร้อยละ 21.1 และเมียนมาร้อยละ 17.0 (ที่มา : ธปท.) ซึ่งภาคธุรกิจที่เข้าไปลงทุนจะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ โดยปัจจุบันมีนักลงทุนไทยสนใจลงทุนในธุรกิจก่อสร้างและโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในเมียนมามากขึ้น เนื่องจากยังมีโอกาสทางธุรกิจสูงและต้นทุนแรงงานต่ำ ประกอบกับมีสิทธิประโยชน์การยกเว้นและการลดหย่อนภาษีประเภทต่างๆ จากรัฐบาล โดยเฉพาะโครงการด้านพลังงาน อาทิ โรงไฟฟ้า และด้านโทรคมนาคม อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการหรือนักลงทุนยังคงเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ เนื่องจาก SMEs ยังขาดความพร้อมในการเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ ทั้งในด้านความรู้ เงินทุน และบุคลากร

ทั้งนี้ การรับประกันการลงทุนใน CLMV โดยเฉพาะในเมียนมายังมีความเสี่ยงค่อนข้างสูงในมุมมองขององค์กรรับประกันอื่นๆ และองค์กรรับประกันต่อ (Reinsurer) ยังคงกังวลต่อความเสี่ยงในกลุ่มประเทศนี้ค่อนข้างมาก ถึงแม้ว่าจะเริ่มมีการให้บริการรับประกันต่อสำหรับกลุ่มประเทศเหล่านี้แล้ว แต่ระยะเวลาการให้บริการยังไม่สามารถขยายได้เกินกว่า 5 ปี ซึ่งโครงการลงทุนขนาดใหญ่มักมีระยะเวลาสัญญานานกว่า 10 ปีขึ้นไป จึงทำให้องค์กรรับประกันต่ออื่นๆ ยังไม่สามารถรับประกันความเสี่ยงทางการเมืองในกลุ่มประเทศเหล่านี้ได้ ดังนั้น ธสน. จึงยังไม่มีคู่แข่งมากนักสำหรับบริการนี้ อย่างไรก็ตาม ธสน. จะต้องรับความเสี่ยงของบริการประกันความเสี่ยงการลงทุนในกลุ่มประเทศเหล่านี้ไว้เองเพราะไม่สามารถทำประกันต่อได้

นอกจากนี้ เนื่องจากภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนด้านการค้าและการลงทุนในกลุ่ม New Frontiers ในแถบตะวันออกกลาง แอฟริกา และอเมริกาใต้ ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพด้านกำลังซื้อของประชากรในประเทศและความต้องการสินค้าอุปโภค บริโภคและสาธารณูปโภค แต่ยังขาดข้อมูลในการสนับสนุนการค้าการลงทุน จึงทำให้การส่งออกและการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในกลุ่มประเทศดังกล่าวยังไม่สูงมากนัก ซึ่งถือเป็นโอกาสของ ธสน. ที่จะเข้าไปให้บริการแก่ผู้ส่งออกและผู้ลงทุนไทยได้ตามบทบาท หน้าที่ และแนวนโยบายภาครัฐ ขณะที่องค์กรรับประกันอื่นๆ ที่เป็นคู่แข่งยังคงรอดูสถานการณ์ของภูมิภาคเหล่านี้เนื่องจากข้อจำกัดข้างต้น

อย่างไรก็ตาม จากการที่ พ.ร.บ. ธสน. กำหนดให้โครงการที่สามารถทำประกันความเสี่ยงการลงทุนได้จะต้องได้รับการสนับสนุนด้านสินเชื่อจาก ธสน. ด้วย ทำให้ผู้ประกอบการที่มีนโยบายการลงทุนโดยใช้เงินทุนของตนเองจะไม่สามารถทำประกันความเสี่ยงการลงทุนกับ ธสน. ได้ ดังนั้น การให้บริการประกันความเสี่ยงการลงทุนจึงยังอยู่ในขอบเขตที่จำกัดเฉพาะกลุ่มลูกค้าสินเชื่อของ ธสน. เท่านั้น